

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар БДУКМ

_____ Н. У. Карчэўская

« ____ » _____ 2018 г.

Рэгістрацыйны № ВД - ____ / вуч.

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ РЭСУРСЫ
Раздзел 3. ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ РЭСУРСЫ
САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНАЙ СФЕРЫ

*Вучэбная праграма
ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць
(па напрамках)*

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі першай ступені ОСВО 1-23 01 11 – 2014 па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць (па напрамках), вучэбных планаў установы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць (па напрамках), рэгістрацыйныя нумары Е 23-1-88/17 вуч., Е 23-1-89/17 вуч., Е 23-1-90/17 вуч. ад 04.07.2017

СКЛАДАЛЬНІК

Л. І. Даніленка, старшы выкладчык кафедры інфармацыйных рэсурсаў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

В. А. Касан, прафесар кафедры тэорыі і гісторыі інфармацыйна-дакументных камунікацый установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

Ю. А. Пераверзева, загадчык аддзела камплектавання фондаў дзяржаўнай установы «Нацыянальная бібліятэка Беларусі», кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай інфармацыйных рэсурсаў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 10 ад 26.05.2017 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 5 ад 28.06.2017 г.)

Адказны за рэдакцыю: В. Б. Кудласевіч

Адказны за выпуск: Л. І. Даніленка

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» (ІР СГС) – адзін з раздзелаў вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя рэсурсы». Яна вывучаецца студэнтамі ўсіх напрамкаў спецыяльнасці «бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць (па напрамках)» дзённай і завочнай форм атрымання адукацыі.

Актуальнасць вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя рэсурсы. Раздзел 3. Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» абумоўлена ўзрастаннем ролі інфармацыйных рэсурсаў як важнейшага фактару сацыяльна-эканамічнага развіцця грамадства, павышэння эфектыўнасці дзяржаўнай палітыкі, даследаванняў у галіне сацыяльна-гуманітарных навук, падрыхтоўкі прафесійных кадраў для розных сфер жыццядзейнасці грамадства, а таксама выкарыстаннем інфармацыйных рэсурсаў у працэсе інавацыйнай прафесійнай практычнай дзейнасці ў сацыяльна-гуманітарнай сферы, фарміраванні інфармацыйнай і прававой культуры грамадства, сацыялізацыі асобы.

Мэта вучэбнай дысцыпліны – засваенне студэнтамі ўяўленняў аб спецыфіцы інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы грамадства, іх арганізацыйнай структуры, авалоданне навыкамі іх фарміравання і выкарыстання ў бібліятэцы як адным з інстытутаў сацыяльных камунікацый.

Мэтавая накіраванасць вучэбнай дысцыпліны абумовіла кола *задач*, якія вырашаюцца ў працэсе авалодання матэрыялам вучэбнай дысцыпліны:

– раскрыць асаблівасці інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы;

– пазнаёміць студэнтаў з арганізацыйнай структурай інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы;

– паказаць тэндэнцыі развіцця інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Рэспубліцы Беларусь і за мяжой;

– дапамагчы студэнтам авалодаць першаснымі навыкамі фарміравання розных відаў інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы і іх выкарыстання пры задавальненні інфармацыйных патрэбнасцей карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ва ўмовах бібліятэк.

Паспяховае засваенне студэнтамі вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя рэсурсы. Раздзел 3. Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» магчыма на аснове трывалых ведаў, атрыманых пры вывучэнні вучэбных дысцыплін цыкла агульнанавуковых і агульнапрафесійных дысцыплін, такіх як «Бібліяграфазнаўства», «Тэорыя інфармацыі і дакументалогія», «Бібліятэчна-інфармацыйнае абслугоўванне» і інш.

Зместам вучэбнай дысцыпліны прадугледжана фарміраванне наступных кампетэнцый адпаведна адукацыйнаму стандарту вышэйшай адукацыі першай ступені па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць (па напрамках).

Акадэмічныя кампетэнцыі:

АК-1. Умець выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.

АК-2. Валодаць сістэмным і параўнальным аналізам.

АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.

АК-4. Умець працаваць самастойна.

АК-5. Быць здольным параджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).

АК-6. Валодаць міждысцыплінарным падыходам да вырашэння праблем.

АК-7. Мець навыкі, звязаныя з выкарыстаннем тэхнічных устройстваў, кіраваннем інфармацыяй і работай з камп'ютарам.

АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

АК-9. Умець вучыцца, самастойна павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

АК-10. Валодаць метадычнымі ведамі і даследчымі ўменнямі, якія забяспечваюць вырашэнне задач інавацыйна-метадычнай і навукова-даследчай дзейнасці ў галіне бібліятэчна-інфармацыйнай дзейнасці.

Сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі:

САК-1. Валодаць якасцямі грамадзянскасці.

САК-3. Валодаць здольнасцю да міжасобасных камунікацый.

САК-6. Умець працаваць у камандзе.

САК-7. Быць здольным асэнсавана ўспрымаць і беражліва адносіцца да гістарычнай, культурнай спадчыны Беларусі і свету, культурных традыцый і рэлігійных поглядаў.

Прафесійныя кампетэнцыі:

ПК-1. Выконваць бібліятэчна-інфармацыйныя тэхналагічныя працэсы ў асяроддзі сучасных аўтаматызаваных бібліятэчна-інфармацыйных сістэм (АБІС).

ПК-4. Весці інфармацыйна-бібліяграфічнае абслугоўванне карыстальнікаў розных сфер дзейнасці.

ПК-5. Весці бібліятэчнае абслугоўванне розных груп карыстальнікаў.

ПК-6. Ажыццяўляць традыцыйную і электронную выдачу і дастаўку дакументаў.

ПК-7. Фарміраваць інфармацыйную культуру карыстальнікаў.

ПК-31. Праводзіць маркетынговыя даследаванні інфармацыйнага рынку.

ПК-32. Ствараць аналітычныя інфармацыйныя прадукты і паслугі.

ПК-33. Ажыццяўляць інфармацыйнае суправаджэнне розных сфер дзейнасці.

ПК-34. Кіраваць інфармацыйнымі рэсурсамі ўстаноў.

Пералічаныя кампетэнцыі прадугледжваюць фарміраванне ведаў, уменняў і навыкаў.

У выніку засваення вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен ведаць:

– відавы і галіновы склад інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы грамадства;

– арганізацыйную структуру інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы;

– тэхналогію фарміравання і выкарыстання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы;

– асноўныя групы карыстальнікаў інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы і асаблівасці іх інфармацыйных патрэбнасцей;

умець:

– ажыццяўляць тэхналагічныя працэсы стварэння інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў традыцыйным і аўтаматызаваным рэжымах;

– ствараць розныя віды інфармацыйных прадуктаў і паслуг;

– абслугоўваць карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі з выкарыстаннем інфармацыйных рэсурсаў у розных рэжымах;

валодаць:

– пошукавымі магчымасцямі галіновых інфармацыйных рэсурсаў;

– сістэмай пошуку інфармацыі для задавальнення інфармацыйных патрэбнасцей розных катэгорый карыстальнікаў.

Формаў навучання з’яўляюцца лекцыі, семінары, практычныя і лабараторныя заняткі з выкарыстаннем аўтаматызаваных тэхналогій.

У адпаведнасці з вучэбнымі планаў на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя рэсурсы. Раздзел 3. Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» адведзена 162 гадзіны, з якіх 60 гадзін – аўдыторныя заняткі. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: лекцыі – 30 гадзін, лабараторныя заняткі – 22 гадзіны, практычныя заняткі – 2 гадзіны, семінарскія заняткі – 6 гадзін.

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – экзамен.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Значэнне вучэбнай дысцыпліны «Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» ў сістэме падрыхтоўкі бібліятэкараў-бібліёграфаў вышэйшай кваліфікацыі. Мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны. Прафесійныя кампетэнцыі, якія набываюцца ў працэсе яе вывучэння. Сувязі вучэбнай дысцыпліны з сацыяльна-гуманітарнымі і спецыяльнымі вучэбнымі дысцыплінамі. Крыніцы і методыка вывучэння дысцыпліны. Формы вучэбных заняткаў і самастойнай працы. Формы кантролю.

Раздзел I. Тэарэтычныя асновы інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Тэма 1. Сацыяльна-гуманітарная сфера грамадства як асяродак функцыянавання інфармацыйных рэсурсаў

Сферы стварэння і функцыянавання сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў грамадстве.

Асаблівасці стварэння, кумулявання, захавання і забеспячэння доступу да інфармацыйных рэсурсаў у арганізацыях і ўстановах сацыяльна-гуманітарнай сферы Рэспублікі Беларусь: органах дзяржаўнай улады і кіравання, навукова-даследчых установах, выдавецтвах, рэдакцыях друкаваных і электронных сродкаў масавай інфармацыі сацыяльна-гуманітарнага профілю, спецыялізаваных кнігагандлёвых арганізацыях, архівах, музеях, установах адукацыі, суб'ектах гаспадарання і інш.

Нарматыўна-прававое забеспячэнне фарміравання і выкарыстання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Тэма 2. Патрэбнасці грамадства ў дакументнай сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі.

Карыстальнікі сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі

Карыстальнікі сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі. Іх дыферэнцыяцыя ў адпаведнасці са структурай сацыяльнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук. Асноўныя групы карысталь-

нікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў сферы дзяржавы і права, эканомікі, палітыкі, культуры, навукі, адукацыі, рэлігіі і інш.

Структура патрэбнасцей грамадства ў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі. Патрэбнасці ў дакументах пэўнага зместу, віду, крыніцазнаўчага значэння, светапогляднай накіраванасці, аўтарскай прыналежнасці. Патрэбнасці ў дакументах, створаных у розныя гістарычныя перыяды. Патрэбнасці ў друкаваных, непублікуемых і электронных носбітах сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі.

Фактары, якія ўплываюць на патрэбнасці карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі.

Спецыфіка патрэбнасцей карыстальнікаў дакументнай сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі з прафесійнымі, адукацыйнымі і самаадукацыйнымі матывамі ў розных галінах сацыяльна-гуманітарных ведаў. Патрэбнасці ў дакументнай сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі бібліятэкараў-бібліёграфаў.

Тэма 3. Спецыфіка інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Галіновая структура інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі, яе дынаміка пад уплывам дыферэнцыяцыі і інтэграцыі навук. Наяўнасць міжгаліновых інфармацыйных рэсурсаў. Рэгіянальны і персанальны аспекты зместу сацыяльна-гуманітарных інфармацыйных рэсурсаў.

Асаблівасці інфармацыйных рэсурсаў у асобных галінах сацыяльна-гуманітарнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук.

Віды прававой інфармацыі. Уяўленне аб афіцыйнай і неафіцыйнай прававой інфармацыі, відах нарматыўных прававых актаў з улікам іх юрыдычнай сілы, органаў прымання і інш.

Спецыфічныя віды эканамічнай інфармацыі: статыстычная, фінансавая, біржавая, камерцыйная, кан'юнктурная і інш.

Роля гістарычных крыніц у працэсе гістарычнага пазнання.

Адлюстраванне змястоўнага складу інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ва ўніверсальных і спецыялізаваных класіфікатарах і рубрыкатарах.

Тэма 4 . Дакументныя патокі ў галіне сацыяльна-гуманітарнай сферы

Дыферэнцыяцыя сацыяльна-гуманітарных дакументаў па мэтавым прызначэнні.

Афіцыйныя дакументы і віды іх выданняў. Крыніцы афіцыйнага апублікавання нарматыўна-прававых актаў. Віды нарматыўных бюлетэняў (афіцыйных перыядычных выданняў). Віды зборнікаў прававых актаў.

Віды сацыяльна-гуманітарных дакументаў па складзе тэксту, перыядычнасці. Перыядычныя сацыяльна-гуманітарныя выданні, іх віды.

Выдавецкая структура дакументных патокаў розных галін сацыяльна-гуманітарнай сферы; роля спецыялізаваных выдавецтваў, навукова-даследчых інстытутаў, устаноў вышэйшай адукацыі, грамадскіх аб'яднанняў і інш. у фарміраванні дакументных патокаў розных галін сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Дыферэнцыяцыя дакументных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі па месцы захавання, форме ўласнасці, прававым рэжыме доступу і іншых прыкметах.

Статыстыка друку як сродак маніторынгу дакументных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Актуалізацыя і старэнне, канцэнтрацыя і рассеянне, тэмпы росту сацыяльна-гуманітарных дакументаў.

Тэма 5. Спецыфіка электронных інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Асаблівасці прадстаўлення сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў электронным асяродку.

Фактаграфічныя, паўнатэкставыя і мультымедычныя электронныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі лакальнага доступу (базы даных нарматыўна-прававой і статыстычнай інфармацыі, машыначытальныя слоўнікі, адрасна-фірменныя і інш. даведнікі).

Спецыфічныя разнавіднасці інтэрнэт-рэсурсаў у галіне права, эканомікі, палітыкі, педагогікі, гісторыі, мовазнаўства, бібліятэчна-інфармацыйнай і іншых сфер.

Спецыялізаваныя парталы і тэматычныя сайты прававой, эканамічнай і іншай сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі.

Афіцыйныя сайты дзяржаўных органаў, навукова-даследчых арганізацый, устаноў адукацыі і іншых арганізацый розных галін сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Сайты рэдакцый перыядычных сацыяльна-гуманітарных выданняў, медыяхолдынгаў. Сайты выдавецтваў і інтэрнэт-кнігарняў.

Электронныя бібліятэкі. Адкрытыя адукацыйныя рэсурсы і рэсурсы дыстанцыйнага навучання.

Персанальныя інтэрнэт-рэсурсы вучоных-грамадазнаўцаў і іншых дзеячаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў сацыяльных медыя.

Асноўныя тэндэнцыі развіцця электронных рэсурсаў.

Раздзел II. Арганізацыйная структура інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Тэма 6. Арганізацыя фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Рэспубліцы Беларусь

Сетка ўстаноў Рэспублікі Беларусь, якія спецыялізуюцца на стварэнні інфармацыйных рэсурсаў розных галін сацыяльна-гуманітарнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук: права; эканомікі; палітыкі; ваеннай справы; культуры; навукі; адукацыі; духоўна-рэлігійнай сферы.

Нацыянальная бібліятэка Беларусі, Прэзідэнцкая бібліятэка Рэспублікі Беларусь, Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, іншыя рэспубліканскія навуковыя бібліятэкі як цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Роля бібліятэк рэгіянальнага і нізавога ўзроўняў (абласных бібліятэк, раённых і гарадскіх цэнтралізаваных сістэм публічных бібліятэк), бібліятэк устаноў вышэйшай адукацыі і навукова-даследчых інстытутаў, бібліятэк грамадскіх аб'яднанняў у інфармацыйна-бібліяграфічным забеспячэнні сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Роля Нацыянальнай кніжнай палаты, Беларускага інстытута сістэмнага аналізу (БелІСА) у галіне бібліяграфічнага забеспячэння сацыяльна-гуманітарнай сферы. НДРУП «Інстытут пры-

кладных праграмных сістэм» як цэнтр дзяржаўнай рэгістрацыі інфармацыйных сістэм і інфармацыйных рэсурсаў.

Роля Нацыянальнага і іншых цэнтраў прававой інфармацыі ў фарміраванні інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Арганізацыйнае ўзаемадзеянне цэнтраў фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Рэспубліцы Беларусь.

Тэма 7. Арганізацыя фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў замежных краінах

Арганізацыя фарміравання інфармацыйных рэсурсаў і сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Расійскай Федэрацыі і іншых краінах СНД.

Роля Інстытута навуковай інфармацыі па грамадскіх навукх Расійскай акадэміі навук (ІНІГН РАН) і іншых федэральных інфармацыйных цэнтраў РФ у фарміраванні інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Бібліяграфічная дзейнасць у галіне сацыяльна-гуманітарнай сферы Расійскай дзяржаўнай і Расійскай нацыянальнай бібліятэк, Прэзідэнцкай бібліятэкі імя Б. М. Ельцына і іншых бібліятэк федэральнага ўзроўню.

Бібліятэкі пры органах улады краін СНД (парламенцкія, прэзідэнцкія) як цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Навукова-педагагічныя бібліятэкі краін СНД і іншыя бібліятэкі педагагічнага профілю як цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў у сферы адукацыі і педагагічных навук.

Роля Дзяржаўнай публічнай гістарычнай бібліятэкі Расіі ў фарміраванні інфармацыйных рэсурсаў у галіне гісторыі.

Спецыялізаваныя цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў у галіне сацыяльна-гуманітарнай сферы краін далёкага замежжа.

*Тэма 8. Міжнароднае супрацоўніцтва
ў галіне фарміравання і выкарыстання інфармацыйных
рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы*

Роля Міжнароднай федэрацыі бібліятэчных асацыяцый (ІФЛА) і яе секцый у арганізацыі міжнароднага супрацоўніцтва бібліятэк у галіне фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы. Міжнародная асацыяцыя юрыдычных бібліятэк.

Бібліятэка ААН і сетка дэпазітарных бібліятэк ААН у краінах свету.

Цэнтр дакументацыі па сацыяльных і гуманітарных навукх і Міжнароднае бюро асветы ЮНЕСКА.

Міжнародныя бібліяграфічныя праекты Бібліятэчнай Асамблеі Еўразіі.

Удзел бібліятэк і інфармацыйных цэнтраў Беларусі ў міжнародным супрацоўніцтве ў галіне фарміравання і выкарыстання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

**Раздзел III. Інфармацыйна-бібліяграфічныя рэсурсы
сацыяльна-гуманітарнай сферы**

*Тэма 9. Напрамкі развіцця інфармацыйна-бібліяграфічных
рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы Рэспублікі Беларусь*

Класіфікацыя бібліяграфічных дапаможнікаў сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі ў адпаведнасці са структурай сацыяльнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук, з улікам відавочнага складу адлюстраваных дакументаў, іх крыніцазнаўчага значэння, па шырыні зместу і іншых прыметах.

Рэтраспектыўныя бібліяграфічныя выданні Рэспублікі Беларусь па сацыяльных і гуманітарных навукх. Галіновыя і тэматычныя рэтраспектыўныя бібліяграфічныя дапаможнікі па сацыяльных і гуманітарных навукх. Беларусазнаўчыя бібліяграфічныя дапаможнікі аб развіцці галін сацыяльнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук. Паказальнікі асобных відаў сацыяльна-гуманітарных дакументаў крыніцазнаўчага значэння. Бібліяграфічныя выданні, якія адлюстроўваюць навуковыя працы супрацоўнікаў, і выданні асобных устаноў сацыяльна-

гуманітарнай сферы (навукова-даследчых інстытутаў, вышэйшых навучальных устаноў, бібліятэк і інш.). Персанальныя бібліяграфічныя дапаможнікі аб дзеях сацыяльна-гуманітарнай сферы. Крыніцы інфармацыі аб сацыяльна-гуманітарнай бібліяграфічнай прадукцыі.

Крыніцы бягучай бібліяграфічнай інфармацыі аб дакументах сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі, звязаных з Беларуссю па змесце, аўтарскай прымеце, выдадзеных на тэрыторыі Беларусі, аб новых паступленнях сацыяльна-гуманітарных дакументаў у фонды бібліятэк і інфармацыйных цэнтраў.

Бібліяграфічныя базы даных па сацыяльных і гуманітарных навукх бібліятэк і інфармацыйных цэнтраў Рэспублікі Беларусь.

Стан і тэндэнцыі развіцця змястоўнага і відавочнага складу бібліяграфічных рэсурсаў асобных сфер сацыяльнай дзейнасці і сацыяльна-гуманітарных навук у Рэспубліцы Беларусь: гісторыі і дапаможных гістарычных дысцыплін, права і правазнаўства, эканомікі і эканамічных навук, адукацыі і педагогічных навук, навуказнаўства і інш.

Тэма 10. Тэндэнцыі развіцця сусветных бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Тэндэнцыі развіцця бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Расійскай Федэрацыі, іх дыферэнцыяцыя па сферах сацыяльнай дзейнасці і галінах навук, іншых прыметах.

Дзяржаўныя бібліяграфічныя паказальнікі афіцыйных дакументаў РФ. Паказальнікі асобных відаў дакументных гістарычных крыніц. Паказальнікі электронных рэсурсаў. Паказальнікі бібліяграфічнай прадукцыі сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі РФ.

Галіновыя бягучыя бібліяграфічныя выданні па сацыяльных і гуманітарных навукх, галіновых і міжгаліновых эканоміках, культуры.

Базы даных сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі бібліятэк і інфармацыйных цэнтраў РФ федэральнага ўзроўню.

Тэндэнцыі развіцця бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў краінах СНД і іншых замежных краінах. Асаблівасці змястоўнага і відавочнага складу бібліяграфічнай прадукцыі па розных галінах сацыяльна-гуманітарных навук.

Інавацыйныя віды сусветных бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы.

Забеспячэнне доступу карыстальнікаў Рэспублікі Беларусь да сусветных бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі ў бібліятэках Рэспублікі Беларусь у рэжыме тэлекамунікацыйнага доступу.

Раздзел IV. Тэхналогія стварэння і выкарыстання інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Тэма 11. Асаблівасці тэхналогіі стварэння інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы

Уяўленне аб агульнай і галіновай методыцы і тэхналогіі стварэння бібліяграфічных дапаможнікаў.

Вызначэнне прыярытэтных галіновых і тэматычных кірункаў інфармацыйна-бібліяграфічнага забеспячэння сацыяльнай сферы і відаў бібліяграфічных дапаможнікаў для першачарговай распрацоўкі ва ўмовах Рэспублікі Беларусь.

Асаблівасці падрыхтоўкі галіновых бібліяграфічных дапаможнікаў (баз даных, бягучых і рэтраспектыўных бібліяграфічных выданняў) па асобных галінах сацыяльна-гуманітарных ведаў. Метадычныя асаблівасці падрыхтоўкі бібліяграфічных выданняў па актуальных сацыяльна-гуманітарных тэмах, праблема арыентаваных бібліяграфічных баз даных. Асаблівасці падрыхтоўкі бібліяграфічных выданняў і генерыравання баз даных беларусазнаўчай тэматыкі.

Асаблівасці бібліяграфавання заканадаўчых і нарматыўных актаў у спецыялізаваных бібліяграфічных выданнях і базах даных.

Метадычныя асаблівасці падрыхтоўкі паказальнікаў перыядычных выданняў сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі і паказальнікаў іх зместу.

Методыка падрыхтоўкі паказальнікаў даведачных сацыяльна-гуманітарных выданняў, дысертацый, прац супрацоўнікаў і выданняў пэўных устаноў і арганізацый сацыяльна-гуманітарнага профілю; персанальных і біябібліяграфічных дапаможнікаў аб дзеях сацыяльна-гуманітарнай сферы. Методыка бібліяграфавання помнікаў духоўнай і кніжнай культуры, успамінаў, іншых відаў дакументных гістарычных крыніц.

Методыка падрыхтоўкі паказальнікаў і баз даных бібліяграфічнай прадукцыі сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі.

Тэма 12. Асаблівасці выкарыстання інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў абслугоўванні карыстальнікаў інфармацыі і фарміраванні іх інфармацыйнай культуры

Спецыфіка даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі.

Віды даведак аб прававых актах. Крыніцы і алгарытмы выканання асобных відаў бібліяграфічных даведак: тэматычных; удакладнення звестак аб публікацыях асобных прававых актаў, іх выданнях і вытрымках з тэкстаў прававых актаў; адрасна-бібліяграфічных. Методыка выканання фактаграфічных даведак па прававых актах.

Асаблівасці выканання тэматычных бібліяграфічных даведак па розных галінах сацыяльнай сферы і сацыяльна-гуманітарных навук, у тым ліку беларусазнаўчай тэматыкі. Асаблівасці вызначэння меж тэмы, яе аспектаў, неабходнасць крыніцазнаўчага забеспячэння.

Асноўныя групы крыніц выканання даведак, якія ўдакладняюць бібліяграфічныя звесткі аб сацыяльна-гуманітарных дакументах, і адрасна-бібліяграфічных даведак.

Віды фактаграфічных даведак сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі; асноўныя групы крыніц пошуку.

Асаблівасці масавага, групавога і індывідуальнага інфармавання карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў бібліятэках.

Віды інфармацыйных паслуг для карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў розных інстытутах сістэмы сацыяльных камунікацый, магчымасці іх выкарыстання ў бібліятэках.

Уяўленне аб інфармацыйнай і бібліяграфічнай культуры карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі. Формы і метады фарміравання бібліяграфічнай культуры асобных катэгорый карыстальнікаў сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі ў бібліятэках.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
	лекцыі	практычныя заняткі	семінарскія заняткі	лабараторныя заняткі		
<i>Уводзіны</i>	0,5					
Раздзел I. Тэарэтычныя асновы інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы						
<i>Тэма 1.</i> Сацыяльна-гуманітарная сфера грамадства як асяродак функцыянавання інфармацыйных рэсурсаў	1,5					
<i>Тэма 2.</i> Патрэбнасці грамадства ў дакументнай сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі. Карыстальнікі сацыяльна-гуманітарнай інфармацыі	2					
<i>Тэма 3.</i> Спецыфіка інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы	2					
<i>Тэма 4.</i> Дакументныя патокі ў галіне сацыяльна-гуманітарнай сферы	2			2	2	праверка лаб. работ і заданняў для СРС
<i>Тэма 5.</i> Спецыфіка электронных інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы	2			4	2	праверка лаб. работ і заданняў для СРС
Раздзел II. Арганізацыйная структура інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы						
<i>Тэма 6.</i> Арганізацыя фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Рэспубліцы Беларусь	2	2	2		2	выступленне на семінарскіх занятках, праверка рэфератаў, лаб. работ і заданняў для СРС

<i>Тэма 7.</i> Арганізацыя фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў замежных краінах	2			2		праверка лабараторных работ
<i>Тэма 8.</i> Міжнароднае супрацоўніцтва ў галіне фарміравання і выкарыстання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы	2					
Раздзел III. Інфармацыйна-бібліяграфічныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы						
<i>Тэма 9.</i> Напрамкі развіцця інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы Рэспублікі Беларусь	2			2	2	праверка лабараторных работ
<i>Тэма 10.</i> Тэндэнцыі развіцця сусветных інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы	2					
Раздзел IV. Тэхналогія стварэння і выкарыстання інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы						
<i>Тэма 11.</i> Асаблівасці тэхналогіі стварэння інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы	2			4	2	праверка лабараторных работ
<i>Тэма 12.</i> Асаблівасці выкарыстання інфармацыйна-бібліяграфічных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў абслугоўванні карыстальнікаў інфармацыі і фарміраванні іх інфармацыйнай культуры	2		2	4	2	выступленне на семінарскіх занятках, праверка рэфератаў і лабараторных работ
Усяго...	24	2	4	18	12	

Тэматыка семінарскіх заняткаў

№ п/п	Назва тэмы
1.	Цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў Рэспубліцы Беларусь
2.	Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы: традыцыі і навацыі. Вучэбная навукова-практычная канферэнцыя

Тэматыка практычных і лабараторных заняткаў

№ п/п	Назва тэмы
1.	Выданні прававых актаў як крыніцы бібліяграфічнага пошуку
2.	Нацыянальны прававы інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь
3.	Інфармацыйна-пошукавая сістэма «Эталон»
4.	Інфармацыйныя рэсурсы Прэзідэнцкай бібліятэкі Рэспублікі Беларусь
5.	Цэнтры фарміравання інфармацыйных рэсурсаў сацыяльна-гуманітарнай сферы ў краінах СНД і бліжняга замежжа
6.	Класіфікацыя бібліяграфічных дапаможнікаў сацыяльна-гуманітарнай сферы
7.	Персанальныя старонкі вучоных-грамадазнаўцаў
8.	Аналіз метадычных асаблівасцей паказальнікаў асобных відаў сацыяльна-гуманітарных дакументаў
9.	Выкананне пісьмовай тэматычнай бібліяграфічнай даведкі сацыяльна-гуманітарнай тэматыкі з выкарыстаннем паўнатэкставых баз даных і электронных бібліятэк у рэжыме online
10.	Пошук інфармацыі ў бібліяграфічнай базе даных Расінфармкультуры «Библиотечное дело и библиография»

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Агеева, Е. Президентская библиотека Республики Беларусь и органы государственной власти: история 80-летнего сотрудничества / Е. Агеева // Бібл. свет. – 2013. – № 6. – С. 6–7.

2. Березкина, Н. Ю. Создание и использование электронных информационных ресурсов в библиотеках Беларуси : моногр. / Н. Ю. Березкина, Л. А. Авгуль, Б. Б. Невский. – Минск : Красико-Принт, 2002. – 143 с.

3. Васькова, Н. И. Электронные источники правовой информации : учеб.-метод. пособие / Н. И. Васькова, М. В. Салменкова. – М. : ЛИБЕРЕЯ-БИБИНФОРМ, 2006. – 114 с.

4. Горбачева, Л. В. Информационные потребности специалистов социокультурной сферы: некоторые подходы и технологии к выявлению и обеспечению // Современные информационные технологии в Национальной библиотеке Беларуси : сб. ст. / Нац. б-ка Беларуси ; сост. А. А. Шереметьева. – Минск : Нац. б-ка Беларуси, 2008. – С. 92–106.

5. ГОСТ 7.9–95 (ИСО 214–76). Реферат и аннотация. Общие требования. – Введ. 01.07.97 г. – Минск, 1996. – 7 с.

6. ГОСТ 7.73–96. Поиск и распространение информации. Термины и определения. – Введ. 01.01.98 г. – Минск : Госстандарт, 1998. – 14 с.

7. Даниленко, Л. И. Издание сборников правовых актов в Республике Беларусь: тенденции XXI века / Л. И. Даниленко // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры: зб. навук. арт.: у 2 ч. / Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2006. – Ч. 2. – С. 125–134.

8. Захарчук, Т. В. Информационные ресурсы для библиотек : учеб.-практ. пособие / Т. В. Захарчук. – СПб. : Профессия, 2011. – 126 с. – Из содерж.: 5. Информационные ресурсы в отдельных областях деятельности. 5.1. Информационные ресурсы в области права. С. 24–47; 5.2. Информационные ресурсы в экономике. С. 48–58; 5.3. Информационные ресурсы педагогики. С. 59–71.

9. Знак, М. В. Новые формы обслуживания правовой информацией в Национальной библиотеке Беларуси / М. В. Знак, Н. А. Вишневская // Материалы III Междунар. конгресса «Биб-

лиотека как феномен культуры»: чтение и информационная культура в современном обществе, Минск, 21–22 окт. 2015 г. / Нац. б-ка Беларуси ; науч. ред. Р. С. Мотульский. – Минск, 2015. – С. 317–321.

10. Кузьмініч, Т. В. Нацыянальная бібліятэка Беларусі як цэнтр бібліяграфіі па аічыннай гісторыі / Т. В. Кузьмініч // Здабыткі: Дакументальныя помнікі на Беларусі / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2004. – Вып. 6. – С. 6–20.

11. Мелентьева, Ю. П. Публичные центры правовой информации: новые возможности библиотечного обслуживания / Ю. П. Мелентьева. – М.: ФАИРПРЕСС, 2004. – 96 с. – (Специальный издательский проект для библиотек).

12. Маммадов, А. М. Библиографическая деятельность Президентской библиотеки Азербайджана / А. М. Маммадов // Библиография. – 2014. – № 2. – С. 66–76.

13. О нормативных правовых актах Республики Беларусь : Закон Респ. Беларусь, 10 янв. 2000 г., № 361-З // Эталон. Законодательство Респ. Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2015.

14. Опыт деятельности Государственной научно-педагогической библиотеки Украины имени В. А. Сухомлинского по информационно-библиографическому обеспечению научных исследований Национальной академии педагогических наук Украины / Л. И. Самчук // Информационные технологии и средства обучения. – 2015. – Т. 45. – № 1. – С. 176–186.

15. Отраслевые информационные ресурсы : учебник / ред.: Р. С. Гиляревский, Т. В. Захарчук. – СПб. : Профессия, 2015. – Гл. 3. Информационные ресурсы общественных наук. С. 70–203; Гл. 5. Информационные ресурсы гуманитарных наук и художественной культуры. § 3. Языкознание. С. 346–365; Гл. 6. Профессиональные информационные ресурсы специалистов библиотечно-информационной сферы. С. 366–383.

16. Положение об официальном опубликовании и вступлении в силу правовых актов Респ. Беларусь : утв. Декретом Президента Респ. Беларусь 10.12.1998 г. № 22 // Эталон. Законодательство Респ. Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017.

17. Положение о порядке распространения правовой информации в Республике Беларусь: утв. Указом Президента Респ. Беларусь 01.12.1998, № 565 // Эталон. Законодательство Респ.

Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017.

18. Правовая информатизация Республики Беларусь: становление и перспективы развития / Н. Н. Радиванович [и др.] ; под общ. ред. Н. Н. Радивановича. – Минск : Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь, 2007. – 400 с.

19. Православная библиотека: основы организации работы / сост.: Н. Б. Ветошкина, Т. А. Самойлюк, И. В. Уржинская; под общ. ред. И. В. Уржинской. – Минск : Ковчег, 2004. – 126 с.

20. Роль библиотек в информационном обеспечении исторической науки: сб. ст. / авт.-сост. Е. А. Воронцова; отв. ред. А. О. Чубарьян, В. Р. Фирсов. – М. : Этерна, 2016. – 672 с. – Из содерж. : Мамонтов, М. А. Информационные ресурсы современной России по истории: состояние, перспективы развития. С. 104–119 ; Грузнова, Е. Б. Деятельность Президентской библиотеки по информационному обеспечению исторической науки, образования и просвещения в электронной среде. С. 293–302 ; Матвеева, Е. Ю. Библиографическая база данных по истории, археологии и этнологии автоматизированной информационной системы по общественным наукам (АИСОН) ИНИОН РАН. С. 309–328 ; Раздорский, А. И. Деятельность группы исторической библиографии Российской национальной библиотеки в сфере информационного обеспечения исторической науки. С. 361–385 ; Виноградов, В. А. Роль научной информации в развитии наук об обществе и человеке: итоги и перспективы деятельности ИНИОН РАН. С. 443–460 ; то же [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.eterna-izdat.ru/books/test/9785480002447.pdf>. – Дата доступа : 20.04.2017.

21. *Соболевская, О.* Церковные библиотеки в информационном пространстве Беларуси // *Бібл. свет.* – 2013. – № 1. – С. 15–17.

22. Справочник библиографа / ред. : Г. Ф. Гордукалова, Г. В. Михеева. – 4-е изд., испр. и доп. – СПб. : Профессия, 2014. – Из содерж. : Раздел 3. Информационные ресурсы отдельных отраслей знания: 3.1. Экономика ; 3.2. Правовая информация ; 3.3. История ; 3.4. Педагогика ; 3.5. Языкознание. С. 162–240.

23. СТБ ГОСТ 7.0–2004. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения. – Введ. 2005-01-03. – Минск : Госстандарт, 2005. – 35 с.

24. СТБ 7.60–93. Выданні. Асноўныя віды. Тэрміны і азначэнні. – Мінск : Дзяржстандарт, 2003. – 44 с.

25. *Сятковская, Н.* Библиотека Белорусского государственного педагогического университета им. М. Танка / Н. Сятковская // Библ. свет. – 2014. – № 6. – С. 20–22.

26. *Шемберко, Л. В.* Библиографическая база данных по социологии: принципы и инструменты формирования, структура, особенности поиска / Л. В. Шемберко, А. И. Слива // Научно-техническая информация. Сер. 1: Организация и методика информационной работы. – 2015. – № 10. – С. 21–30.

Дадатковая

1. *Антопольский, А. Б.* Информационные ресурсы России : науч.-метод. пособие / А. Б. Антопольский. – М. : Либерия, 2004. – 424 с. – Из содерж.: Гл. 12 : Информационные ресурсы системы образования. С. 252–258 ; Гл. 13 : Информационные ресурсы государственной статистики. С. 259–261 ; Гл. 14 : Система правовой информации. С. 262–269 ; Гл. 15 : Информационные ресурсы органов власти. С. 270–292 ; Гл. 20 : Информационные ресурсы в социальной сфере. С. 368–377 ; Гл. 21 : Информационные ресурсы музеев. С. 378–390.

2. *Бібліяграфічныя дапаможнікі Беларусі ў 2001–2005 гадах : агляды : дадатак да «Паказальніка бібліяграфічных дапаможнікаў Беларусі, 2005» / Нац. кн. палата Беларусі. – Мінск, 2006. – 64 с. – Са зместу: Даніленка, Л. І. Бібліяграфічныя дапаможнікі па сацыяльных і гуманітарных навук. С. 14–24 ; Даніленка, Л. І. Бібліяграфічныя дапаможнікі па эканоміцы і эканамічных навук. С. 25–28 ; Даніленка, Л. І. Бібліяграфічныя дапаможнікі па праве і юрыдычных навук. С. 29–32 ; Даніленка, Л. І. Бібліяграфічныя дапаможнікі па адукацыі і педагагічных навук. С. 33–37 ; Кузьмініч, Т. В. Бібліяграфічныя дапаможнікі па гісторыі і гістарычных навук. С. 59–63.*

3. *Гордукалова, Г. Ф.* Документальный поток социальной тематики как объект библиографической деятельности : учеб. пособие / Г. Ф. Гордукалова. – Л. : ЛГИК, 1990. – 108 с.

4. *Гордукалова, Г. Ф.* Информационные ресурсы гуманитарных наук: экономика. Вып. 1 : учеб. пособие / Г. Ф. Гордукалова ; С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. – СПб., 2000. – 206 с.

5. *Долгополова, Е. Е.* Информационное обеспечение маркетинга: теория и практика : науч.-практ. пособие / Е. Е. Долгополова. – Минск : Новое знание, 2010. – 141, [1] с.

6. Информационные ресурсы гуманитарных наук. Вып. 2. Информационные ресурсы в области истории, психологии, лингвистики : учеб. пособие / М. А. Мамонтов [и др.] ; С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. – СПб., 2000. – 204 с.
7. *Исамадиева, С. А.* История Казахстана через призму библиографии / С. А. Исамадиева // Библиография. – 2014. – № 3. – С. 61–63.
8. *Кабашева, О. В.* Библиографические ресурсы по педагогике / О. В. Кабашева // Школьная библиотека. – 2016. – № 1. – С. 47–51.
9. *Калужонок, Н. В.* Деятельность публичных центров правовой информации по формированию правовой культуры граждан (на примере Центральной библиотеки имени Ф. Скорины Полоцкой районной централизованной библиотечной системы) / Н. В. Калужонок // Право.by. – 2016. – № 1. – С. 116–118.
10. Национальный правовой интернет-портал Респ. Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа : pravo.by. – Дата доступа : 01.10.2015.
11. *Никитов, В. А.* Информационное обеспечение государственного управления / В. А. Никитов [и др.] ; под ред. Ю. В. Гуляева. – М. : Славянский диалог, 2000. – 415 с. – Из содерж.: 3.4. Место и роль Парламентской библиотеки Российской Федерации в системе информационного обеспечения законодательной деятельности. С. 199–204.
12. Отраслевые библиографии БССР / под общ. ред. В. А. Фокеева, Н. В. Иванова. – Минск : Выш. шк., 1979. – Из содерж. : Гл. 2. Белорусская общественно-политическая библиография. С. 40–67 ; Гл. 3. Белорусская экономическая библиография. С. 67–85.
13. *Сукиасян, Э. Р.* О президентских библиотеках в США / Э. Р. Сукиасян // Университетская книга. – 2007. – № 12. – С. 9.
14. *Печинина, В. А.* Современные российские печатные периодические издания по библиографии, библиотечному делу и книговедению / В. А. Печинина // Библиография. – 2015. – № 4. – С. 129–142.
15. *Фунтикова, С. П.* Православные библиотеки: прошлое и настоящее : учеб. пособие / С. П. Фунтикова. – Изд. 2-е, доп. и перераб. – М. : МГУКИ, 2002. – 256 с.

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Для кантролю якасці адукацыі па дысцыпліне «Інфармацыйныя рэсурсы сацыяльна-гуманітарнай сферы» выкарыстоўваюцца наступныя сродкі дыягностыкі:

- падрыхтоўка рэфератаў да семінарскіх заняткаў;
- выступленні на семінарскіх занятках;
- праверка якасці выканання лабараторных работ;
- праверка якасці выканання заданняў для самастойнай працы;
- ацэнка выступленняў на вучэбнай навукова-практычнай канферэнцыі ў працэсе абмеркавання праблемных сітуацый;
- вусны экзамен.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў (СРС)

Мэтай СРС з'яўляецца авалоданне фундаментальнымі ведамі, прафесійнымі ўменнямі і навыкамі па профілі будучай спецыяльнасці, вопытам творчай, даследчай дзейнасці, развіццё самастойнасці, адказнасці і арганізаванасці, творчага падыходу да вырашэння праблем вучэбнага і прафесійнага ўзроўняў.

Асноўнымі формамі самастойнай работы студэнтаў з'яўляюцца:

- бягучыя кансультацыі;
- выкананне курсавых работ у межах вучэбнай дысцыпліны;
- фарміраванне і засваенне зместу канспекта лекцый;
- напісанне рэфератаў;
- падрыхтоўка да практычных заняткаў (падрыхтоўка паведамленняў, дакладаў, заданняў);
- паглыблены аналіз навукова-метадычнай літаратуры;
- подбор матэрыялаў, якія могуць быць выкарыстаны для напісання рэфератаў, курсавых работ;
- падрыхтоўка прэзентацый;
- састаўленне гласарыя па пэўнай тэме;
- падрыхтоўка да заняткаў, якія праводзяцца з выкарыстаннем актыўных форм навучання (круглыя сталы, дыспуты, дзелавыя гульні і інш.).

Вучэбнае выданне

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ РЭСУРСЫ
Раздзел 3. ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ РЭСУРСЫ
САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНАЙ СФЕРЫ

*Вучэбная праграма
ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць
(па напрамках)*

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк 2018. Фармат 60x84^{1/16}.
Папера офісная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 1,45. Ул.-выд. арк. 0,99. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.